

Afbeelding 1

Schildering op een aardewerken mengvat, ca. 500 voor Christus.

Tekst 2

Cadmus en Agaue spreken over Pentheus.

- 1248 Κα. Οἴμοι κακῶν μὲν πρῶτα σῶν, ἔπειτ' ἐμῶν·
1249 ὡς ὁ θεὸς ἡμᾶς ἐνδίκως μὲν ἀλλ' ἄγαν
1250 Βρόμιος ἀναξ ἀπόλεσ' οἰκεῖος γεγώς.
1251 Αγ. Ὡς δύσκολον τὸ γήρας ἀνθρώποις ἔφν
1252 ἐν τ' ὄμμασι σκυθρωπόν. Εἴθε παῖς ἐμὸς
1253 εὖθηρος εἴη, μητρὸς εἰκασθεὶς τρόποις,
1254 ἴδ' ἐν ἴ νεανίαισι Θηβαίοις ἅμα
1255 θηρῶν ὀριγνῶτ'· ἀλλὰ θεομαχεῖν μόνον
1256 οἶός τ' ἐκεῖνος. Νουθετητέος, πάτερ,
1257 σουστίν. Τίς αὐτὸν δεῦρ' ἂν ὄψιν εἰς ἐμὴν
1258 καλέσειεν, ὡς ἴδη με τὴν εὐδαίμονα;

- 1259 Κα. Φεῦ φεῦ· φρονήσασαι μὲν οἶ' ἐδράσατε
1260 ἀλγήσειτ' ἄλγος δεινόν· εἰ δὲ διὰ τέλους
1261 ἐν τῷδ' ἀεὶ μενεῖτ' ἐν ᾧ καθέστατε,
1262 οὐκ εὐτυχοῦσαι δόξετ' οὐχὶ δυστυχεῖν.
- 1263 Αγ. Τί δ' οὐ καλῶς τῶνδ' ἢ τί λυπηρῶς ἔχει;
1264 Κα. Πρῶτον μὲν ἐς τόνδ' αἰθέρ' ὄμμα σὸν μέθεσ.
1265 Αγ. Ἴδού· τί μοι τόνδ' ἐξυπείπας εἰσορᾶν;
1266 Κα. Ἔθ' αὐτὸς ἢ σοι μεταβολὰς ἔχειν δοκεῖ;
1267 Αγ. Λαμπρότερος ἢ πρὶν καὶ διειπετέστερος.
1268 Κα. Τὸ δὲ πτοηθὲν τόδ' ἔτι σῆ ψυχῇ πάρα;
1269 Αγ. Οὐκ οἶδα τοῦπος τοῦτο· γίγνομαι δέ πως
1270 ἔννους, μετασταθεῖσα τῶν πάρος φρενῶν.
- 1271 Κα. Κλύοις ἂν οὖν τι κάποκρίναι' ἂν σαφῶς;
1272 Αγ. Ὡς ἐκλέλησμαί γ' ἂ πάρος εἶπομεν, πάτερ.
1273 Κα. Ἔς ποῖον ἦλθες οἶκον ὑμεναίων μέτα;
1274 Αγ. Σπартῷ μ' ἔδωκας, ὡς λέγουσ', Ἐχίονι.
1275 Κα. Τίς οὖν ἐν οἴκοις παῖς ἐγένετο σῷ πόσει;
1276 Αγ. Πενθεύς, ἐμῇ τε καὶ πατρὸς κοινωνία.
1277 Κα. Τίνος πρόσωπον δῆτ' ἐν ἀγκάλαις ἔχεις;
1278 Αγ. Λέοντος, ὡς γ' ἔφασκον αἱ θηρώμεναι.
1279 Κα. Σκέψαι νυν ὀρθῶς· βραχὺς ὁ μόχθος εἰσιδεῖν.
1280 Αγ. Ἔα, τί λεύσσω; Τί φέρομαι τόδ' ἐν χεροῖν;
1281 Κα. Ἄθρησον αὐτὸ καὶ σαφέστερον μάθε.
1282 Αγ. Ὅρῳ μέγιστον ἄλγος ἢ τάλαιν' ἐγώ.
1283 Κα. Μῶν σοι λέοντι φαίνεται προσεικέναι;
1284 Αγ. Οὐκ, ἀλλὰ Πενθέως ἢ τάλαιν' ἔχω κάρα.
1285 Κα. Ὡμιωγμένον γε πρόσθεν ἢ σὲ γνωρίσαι.
1286 Αγ. Τίς ἔκτανέν νιν; Πῶς ἐμὰς ἦλθ' ἐς χέρας;
1287 Κα. Δύστην' ἀλήθει', ὡς ἐν οὐ καιρῷ πάρει.
1288 Αγ. Λέγ', ὡς τὸ μέλλον καρδία πήδημ' ἔχει.
1289 Κα. Σύ νιν κατέκτας καὶ κασίγηται σέθεν.
1290 Αγ. Ποῦ δ' ὄλετ'; Ἦ κατ' οἶκον, ἢ ποίοις τόποις;

- 1291 Κα. Οὐ̅περ πρὶν Ἀκταίωνα διέλαχον κύνες.
- 1292 Αγ. Τί δ' ἐς Κιθαιρῶν' ἦλθε δυσδαίμων ὄδε;
- 1293 Κα. Ἐκερτόμει θεὸν σάς τε βακχείας μολῶν.
- 1294 Αγ. Ἡμεῖς δ' ἐκεῖσε τίνι τρόπῳ κατήραμεν;
- 1295 Κα. Ἐμάνητε, πᾶσά τ' ἐξεβακχεύθη πόλις.
- 1296 Αγ. Διόνυσος ἡμᾶς ὄλεσ', ἄρτι μανθάνω.
- 1297 Κα. Ὑβριν <γ'> ὕβρισθεῖς· θεὸν γὰρ οὐχ ἠγεῖσθέ νιν.
- 1298 Αγ. Τὸ φίλτατον δὲ σῶμα ποῦ παιδός, πάτερ;
- 1299 Κα. Ἐγὼ μόλις νιν ἐξερευνήσας φέρω.
- 1300 Αγ. Ἡ πᾶν ἐν ἄρθροισι συγκεκλιμένον καλῶς;
- < >
- 1301 Ag. Was Pentheus even dwaas als ik?
- 1302 Ca. Ja, hij respecteerde de god net zo min als jullie.
- 1303 Daarom bracht deze één onheil over allemaal,
- 1304 jullie en Pentheus en daardoor stortte hij de hele familie in het ongeluk,
- 1305 mij ook. Zelf heb ik immers geen zoon
- 1306 en nu is het kind uit jouw buik op een schandelijke
- 1307 en afschuwelijke manier gestorven. Hij ligt hier voor me,
- 1308 door wie het huis juist weer opbloede. Jij, jongen, betekende
- 1309 de voortzetting van mijn geslacht, kind van mijn dochter,
- 1310 en de stad had ontzag voor je. Niemand waagde het
- 1311 deze oude man te beledigen, als hij jou zag staan;
- 1312 want hij zou zijn verdiende loon gekregen hebben.
- 1313 Nu zal ik weg moeten uit mijn huis, eerloos verbannen,
- 1314 de grote Kadmos die het geslacht der Thebanen
- 1315 heeft gezaaid en de mooiste oogst heb binnengehaald.

Euripides, Bacchae 1248-1315

Aantekeningen

- regel 1253 εὐθηρος succesvol bij de jacht
- regel 1255 ὀριγνάομαι + *genitivus* jagen op
θεομαχέω zich verzetten tegen goden
- regel 1265 ἐξυπέιπα (*aoristus*) aanraden
- regel 1267 διειπετής helder
- regel 1268 πτοέω verbijsteren
- regel 1270 ἔννους bij zinnen
- regel 1272 ἐκλανθάνομαι geheel vergeten
- regel 1291 διαλαγχάνω aan stukken scheuren
- regel 1294 καταίρω aankomen
- regel 1295 ἐκβακχεύω in bacchische geestvervoering brengen
- regel 1299 ἐξερευνάω opsporen
- regel 1300 συγκλήω samenbrengen